

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) parengė ir teikia svarstyti šiuos įstatymų projektus:

- 1) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 32, 64, 68 ir 108 straipsnių pakeitimo bei Įstatymo X² skyriaus papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektą (toliau – UTPI projektas);
- 2) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
- 3) Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – IVI projektas);
- 4) Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – PMAI projektas);
- 5) Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektą (toliau – PBII projektas);
- 6) Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – TKI projektas);
- 7) Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 15 ir 224 straipsnių bei Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ŠPI projektas);
- 8) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – SPI projektas);
- 9) Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – NSII projektas; toliau kartu – Įstatymų projektai).

Dėl Rusijos Federacijos 2022 m. vasario 24 d. pradėtų vykdyti karinių veiksmų Ukrainos ir jos gyventojų atžvilgiu, kuriuos Lietuvos Respublikos Seimas pasmerkė 2022 m. vasario 24 d. priimdamas rezoliuciją Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“, ir dėl kurių Lietuvos Respublikos Prezidento 2022 m. vasario 24 d. dekretu Nr. 1K-872 „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“ nuo 2022 m. vasario 24 d. visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje įvesta nepaprastoji padėtis, Ukrainą ištiko humanitarinė krizė, dėl kurios, Europos Komisijos preliminariais skaičiavimais, į Europos Sąjungą bus perkelta 2,5–6,5 mln. asmenų, iš kurių 1,2–3,2 mln. gali prašyti tarptautinės apsaugos. Europos Sąjungos Taryba 2022 m. kovo 3 d. pagal 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 2001/55/EB dėl minimalių normų suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam jų srautui ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (toliau – Direktyva 2001/55/EB) 5 straipsnį priėmė įgyvendinimo sprendimą, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas ir jiems pradama taikyti laikinoji apsauga.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, parengti Įstatymų projektai, kurių tikslai:

- 1) išplėsti socialinės paramos teikimo apimtį užsieniečiams, kuriems suteikta laikinoji apsauga Lietuvoje įgyvendinant Direktyvos 2001/55/EB 13 straipsnį (nustatyti teisę gauti išmokas vaikams, laidojimo pašalpą, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, vienkartinę įsikūrimo paramą, nustatyti negalią ir suteikti teisę naudotis visomis neįgalųjų socialinės

integracijos priemonėmis, skirti ir mokėti jiems slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas, šalpos pensijas, socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokas, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPI) nurodytą Lietuvos Respublikos paramą užsieniečių integracijai) (UTPI projektas, IVI projektas, PMAI projektas, PBII projektas, TKI projektas, ŠPI projektas, NSII projektas);

2) siekiant užtikrinti į Lietuvos Respubliką atvykusių nelydimų nepilnamečių užsieniečių geriausius interesus ir vaiko teisių apsaugą, tobulinti nelydimų nepilnamečių užsieniečių teisinę padėtį nustatantį teisinį reguliavimą (pagreitinti UTPI nustatytą atstovo nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams skyrimo procedūrą, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme nustatyti papildomus socialinės globos, teikiamos nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, finansavimo šaltinius, sudaryti teisinės prielaidas greičiau išduoti licencijas institucinei socialinei globai, kai numatoma teikti socialinę globą tik nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, atvykusiems iš užsienio valstybės, kurią ištiko humanitarinė krizė) (UTPI projektas ir SPI projektas);

3) siekiant užtikrinti asmenų minimalių poreikių užtikrinimą, tobulinti Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme nustatytą šalpos išmokų mokėjimą reguliuojančias nuostatas įvertinus, kad dėl užsienio valstybės ištikusių humanitarinių krizių (karo, stichinių nelaimių ir kt.) gali sutrikti tarpinstitucinis bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos kompetentingomis institucijomis ir dėl to asmenys gali netekti teisės gauti šalpos išmokas arba dėl duomenų trūkumo jos gali būti nepaskirtos (ŠPI projektas).

Konkrečios Įstatymų projektuose nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdintos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymų projektais teikiamame aiškinamajame rašte.

Atsižvelgiant į tai, kad dėl humanitarinės krizės Ukrainoje dydžio neapibrėžtumo (karo su Rusijos Federacija eigos, jo sukeltų nuostolių dydžio, Ukrainos teritorinio vientisumo pažeidimo masto ir kt.), dėl to pablogėjusių, o kai kuriais atvejais – ir išnykusių, galimybių sausumos, oro, vandens transportu iš Ukrainos atvykti į Lietuvos Respubliką, kartu įvertinant, kad dėl savo geografinės padėties Lietuvos Respublika nėra Ukrainos gyventojams pirmo pasirinkimo šalis atvykti iš humanitarinėje krizėje esančios Ukrainos, neįmanoma prognozuoti Ukrainos gyventojų, kuriems galėtų būti suteikta laikinoji apsauga ir išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje UTPI 40 straipsnio 1 dalies 10 punkto pagrindu, skaičiaus, taip pat neįmanoma prognozuoti ir iš Ukrainos ir kitų užsienio valstybių galinčių atvykti nelydimų nepilnamečių užsieniečių skaičiaus, dėl to apskaičiuoti preliminarus lėšų poreikio Įstatymo projektais siūlomiems pakeitimams įgyvendinti nėra galimybių.

Priėmus įstatymus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, skubos tvarka teikti išvadoms Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos Respublikos vaiko teisių kontrolieriaus įstaigai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VVTAT), Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDFV), Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Su Finansų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir VVTAT Įstatymų projektai suderinti be pastabų. Užsienio reikalų ministerija išvadose nurodė, kad esminių pastabų Įstatymų projektams neturi. . Kitos institucijos per nustatytą terminą išvadų nepateikė. Įstatymų projektai patikslinti įvertinus Vidaus reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir VSDFV išvadose pateiktas pastabas ir pasiūlymus (Lietuvos savivaldybių asociacijos 1, 3 punktuose pateiktos pastabos suderintos tvarka). Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

UTPI projektą parengė ministerijos Užsieniečių integracijos grupės patarėja Aistė Gerikaitė-Šukienė (tel. 8 675 53 362, el. p. Aiste.Gerikaite@socmin.lt) ir Šeimos ir vaiko teisių apsaugos grupės vadovė Kristina Stepanova (tel. 8 616 31 406, el. p. Kristina.Stepanova@socmin.lt); IVI projektą – ministerijos Piniginės paramos grupės patarėja Ieva Aninkevičiūtė-Gorbyliovienė (tel. 8 658 60 297, el. p. Ieva.Aninkeviciute@socmin.lt); PMAI projektą – ministerijos Piniginės paramos grupės vyriausioji specialistė Aldona Dobrovolskienė (tel. 8 658 59 350, el. p. Aldona.Dobrovolskiene@socmin.lt); PBII projektą – ministerijos Paramos būstui grupės vadovė Soneta Brinienė (tel. 8 665 26 875, el. p. Soneta.Briniene@socmin.lt); NSII projektą – ministerijos Tikslinės pagalbos grupės vadovė Daiva Zabarauskienė (tel. 8 620 63 987, el. p. Daiva.Zabarauskiene@socmin.lt); TKI projektą – ministerijos Tikslinės pagalbos grupės vyresnioji patarėja Irma Mituzienė (tel. 8 611 11 325, el. p. Irma.Mituziene@socmin.lt); ŠPI projektą – Pensijų grupės patarėja Inga Barauskaitė (tel. 8 696 05 045, el. p. Inga.Barauskaite@socmin.lt); SPI projektą – ministerijos Socialinių paslaugų grupės vyresnioji patarėja Almira Gecevičiūtė (tel. 8 671 22664, el. p. Almira.Geceviciute@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 2 lapai.
2. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 28 lapai.
3. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 11 lapų.
4. Įstatymų projektų ir Direktyvos 2001/55/EB atitikties lentelė, 6 lapai.
5. Įstatymų projektų derinimo pažyma, 6 lapai.
6. Įstatymų projektų antikorupcinio vertinimo pažymos, 35 lapai.
7. Suinteresuotų institucijų išvados, 13 lapų.

Ministrė

Monika Navickienė